

Hédervár Község Önkormányzata Képviselő-testületének

10/2026. (IX. 4.) önkormányzati rendelete

helyi jelentőségű védett természeti emlékké nyilvánításról

[1] A rendelet megalkotásának célja a táji, kulturális és biológiai értékek megóvása, fenntartása, egyes esetekben azok további bővítése.

[2] Hédervár Község Önkormányzata Képviselő-testülete a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 24. § (1) bekezdés b) pontjában és 36. § (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 62. §-ában, valamint a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 11. pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

I. Fejezet

Védetté nyilvánítás

1. §

(1) Hédervár Község Önkormányzata Képviselő-testülete helyi jelentőségű védett természeti emlékké (TE) nyilvánítja az **Árpádfát**, a **Hédervári feketefenyőt**, a **Kont emlékhelyet**, és a **Hársfa utcai fasort**.

(2) Hédervár Község Önkormányzata Képviselő-testülete helyi jelentőségű védett természeti területté (TT) nyilvánítja a **Hédervári kastély parkját**, a **Lovaglópályát**, és a **Boldogasszony kápolna előtti park** nevű területet.

II. Fejezet

Védett természeti emlékek

Általános megállapítások

2. §

(1) A védett természeti emlékek kezelési tervét a rendelet 1. melléklete tartalmazza.

(2) A védett természeti emlékek áttekintő térképét a rendelet 2. melléklete tartalmazza.

(3) A védett természeti emlékek természetvédelmi kezelési feladatait ellátó szerv Hédervár Község Önkormányzata (a továbbiakban: Önkormányzat).

Árpádfa TE

3. §

(1) A helyi jelentőségű védett természeti emlék által érintett terület ingatlan-nyilvántartási helyrajzi száma: Hédervár 467, koordinátái: EOV 531307, 278020, törzskönyvi száma: 7/6/TT/42.

(2) A védetté nyilvánítás célja a korábbi védettségi szint helyreállítása, az idős kocsányos tölgy (*Quercus robur*) mint botanikai érték megőrzése, fennmaradásának biztosítása, valamint a hozzá kötődő állatvilág megóvása.

Hédervári feketefenyő TE

4. §

(1) A helyi jelentőségű védett természeti emlék által érintett terület ingatlan-nyilvántartási helyrajzi számai: Hédervár 186, 185/1, koordinátái: EOVS 530375, 277265, törzskönyvi száma: 07/04/TT/42.

(2) A védetté nyilvánítás célja a korábbi védettségi szint helyreállítása, az idős feketefenyő (*Pinus nigra*) mint botanikai érték megőrzése, fennmaradásának biztosítása, valamint a fához kötődő állatvilág megóvása.

Kont emlékhely TE

5. §

(1) A helyi jelentőségű védett természeti emlék által érintett terület ingatlan-nyilvántartási helyrajzi száma: Hédervár 248/6, koordinátái: EOVS 530469, 277545, törzskönyvi száma: 07/05/TT/42.

(2) A védetté nyilvánítás célja a korábbi védettségi szint helyreállítása, a Kont emlékhely és az eredetileg védetté nyilvánított nyárfa helyére ültetett fehér nyár (*Populus alba*) mint botanikai érték megőrzése, fennmaradásának biztosítása, valamint a facsoport őshonos fafajú egyedeinek kímélete.

Hársfa utcai fasor TE

6. §

(1) A helyi jelentőségű védett természeti emlék által érintett terület ingatlan-nyilvántartási helyrajzi száma: Hédervár 112.

(2) A védetté nyilvánítás célja kislevelű hárs (*Tilia cordata*) fafajú egyedek alkotta fasor mint botanikai érték megőrzése, fennmaradásának biztosítása.

III. Fejezet

Védett természeti területek

Általános megállapítások

7. §

(1) A védett természeti területek kezelési tervét a rendelet 1. melléklete tartalmazza.

(2) A védett természeti területek áttekintő térképét a rendelet 2. melléklete tartalmazza.

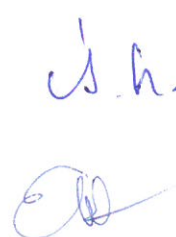
(3) A védett természeti területek természetvédelmi kezelési feladatait ellátó szerv – a rendelet 10. § (3) bekezdésében meghatározott kivétellel – az Önkormányzat.

Hédervári kastély parkja TT

8. §

(1) A helyi jelentőségű védett természeti terület kiterjedése 9,6164 ha, ingatlan-nyilvántartási helyrajzi számai: Hédervár 250, 251, 253, 259, törzskönyvi száma: 07/19/55/65.

(2) A védetté nyilvánítás célja a korábbi védettségi szint helyreállítása, a kastélypark értékes növényegyüttesének és a hozzá kötődő növény- és állatvilág megőrzése, helyreállítása.

Boldogasszony kápolna előtti park TT

9. §

(1) A helyi jelentőségű védett természeti terület kiterjedése 0,2768 ha, ingatlan-nyilvántartási helyrajzi száma: Hédervár 466.

(2) A védetté nyilvánítás célja a természetvédelmi és tájképi értéket képviselő park, különösen a faállomány megőrzése.

Lovaglópálya TT

10. §

(1) A helyi jelentőségű védett természeti terület kiterjedése 10,3831 ha, ingatlan-nyilvántartási helyrajzi számai: Hédervár 054/a, 054/b törzskönyvi száma: 32/1982, 129/1982.

(2) A védetté nyilvánítás célja a korábbi védettségi szint helyreállítása, a gyepek és életközösségének fenntartása, a vadgesztenye (*Aesculus hippocastanum*), feketefenyő (*Pinus nigra*) és kislevelű hárs (*Tilia cordata*) alkotta fasorok, valamint a keményfás ligeterdő származék karakterfajainak – magyar kőris (*Fraxinus angustifolia subsp. pannonica*) és kocsányos tölgy (*Quercus robur*) – megőrzése.

(3) A védett természeti terület természetvédelmi kezelési feladatait ellátó szerv a Fertő-Hanság Nemzeti Park Igazgatóság.

A védettség bejegyzése az ingatlan-nyilvántartásba

11. §

(1) A rendelet hatálybalépését követően a jegyző haladéktalanul gondoskodik a védettség tényének az ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzéséről.

(2) Az ingatlan-nyilvántartásba a védettség ténye kerül bejegyzésre: *Helyi jelentőségű védett természeti terület*, illetve *Helyi jelentőségű védett természeti emlék*.

(3) A védelem biztosítása érdekében a védetté nyilvánított természeti emlékek esetén az ingatlan-nyilvántartásba a következő bejegyzés kerül bevezetésre: *Az ingatlanon védett természeti emlék található, az alábbi egyedek vonatkozásában: ... db ... (faj), vagy Helyi jelentőségű védett természeti terület (rendelet száma).*

A védett természeti területekre és emlékekre vonatkozó előírások és szabályok

12. §

(1) A 3-9. §-okban meghatározott területe(ke)n a természetvédelmi hatóság engedélye szükséges a fák és cserjék kivágásához, pótlásához, valamint az 1. mellékletben meghatározott kezelési tervektől eltérő kezeléséhez.

(2) A 3-9. §-okban meghatározott területeken élő fák esetében a (3) bekezdésben meghatározott statikai állapotot érintő, javító kezelésekhez, illetve a (4) bekezdésben meghatározott, a fák egészségi állapotát érintő javító, a fa további fenntartását biztosító ápolásokhoz nem szükséges külön természetvédelmi engedély, de a tervezett munkákat a természetvédelmi hatóság felé min. 15 nappal korábban be kell jelenteni. A természetvédelmi hatóság a tervezett munkákat szükség esetén korlátozhatja.

(3) A fák statikai állapotát érintő, javító kezelések:

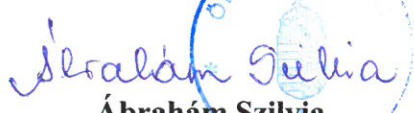
- a) A tő, a törzs terhelésének csökkentése a korona visszavágásával.
- b) Az ág, az ág terhelésének csökkentése az ág visszavágásával.
- c) A sebek begyógyulásig való kezelése.

- d) A visszavágásokból fejlődő vízajtások, gallyak, ágak rendszeres időközönkénti válogatása, ritkítása.
- e) Az idő során egyre súlyosbodó, az újból nagy terhet jelentő korona, ág visszavágása. (A visszavágást a fa életében rendszeresen el kell végezni.)
- f) A törzs megerősítése.
- g) Az egész fa statikai megerősítése. (Ide tartozik a fiatal fa karózása is.)
- h) Vázágak megerősítése.
- (4) A fák egészségi állapotát érintő javító, a fa további fenntartását biztosító ápolások, kezelések:
- a) Száraz, megtört (vihar, ónos eső, hó), villámsújtotta stb. ágak, csúcs eltávolítása, sebkezelés.
- b) Odúkezelés, vízbejutás akadályozása, vízkifolyás biztosítása.
- c) Fagyöngy, fakín eltávolítása, sebkezelés.
- d) Növényvédelmi permetezés. (Kórokozók, károsítók, lombtrágyázás.)
- e) Metszés, nyesés, sebkezelés. (Ültetéskor: gyökér-, korona-metszés. Később: villanyvezeték, ház, betegség stb. miatti metszés, nyesés.)
- f) Tősarjak és törzssarjak fokozatos ritkítása, azok töben történő eltávolításával. Sebkezelés.
- g) Oltványok alanyhajtásainak rendszeres eltávolítása.
- (5) A fák és cserjék kezelését a madár- és denevérfajok fészkelési és utódnevelési időszakán kívül kell elvégezni.
- (6) A 10. §-ban meghatározott Natura 2000 gyepek kezelését a *NATURA 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól* szóló 269/2007. (X. 18.) Korm. rendeletnek megfelelően kell végezni.
- (7) A 10. §-ban meghatározott erdő művelési ágú területek üzemtervnek megfelelően művelhetőek a természetes úton keletkező holtfa visszahagyásával.
- (8) A védelemmel érintett ingatlanok tulajdonosai, vagyonkezelői, használói a védett terület, illetve védett emlék állapotának felmérése céljából kötelesek a felülvizsgálatok időpontjaiban a védelemmel érintett ingatlanokra, az Önkormányzat által arra feljogosított személyt a munkavégzés idejére beengedni.
- (9) A védett terület tulajdonosa (vagyonkezelő, használó) köteles kártalanítás ellenében tűrni a természetvédelmi hatóságnak a védett természeti érték és termőhely oltalma, tudományos megismerése vagy bemutatása érdekében végzett tevékenységét.

Záró rendelkezések

13. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Ábrahám Szilvia
polgármester

Endrődy Dr. Veilandics Eszter
jegyző

Endrődy Dr. Veilandics Eszter
jegyző

A rendelet kihirdetve: Hédervár, 2026. szeptember 4.

1. melléklet a 10/2026. (IX. 4.) önkormányzati rendelethez

(A melléklet szövegét a(z) 1. melléklet_helyi védett_Hédervár.pdf elnevezésű fájl tartalmazza.)

2. melléklet a 10/2026. (IX. 4.) önkormányzati rendelethez

(A melléklet szövegét a(z) 2. melléklet_helyi védett_Hédervár.pdf elnevezésű fájl tartalmazza.)

Végső előterjesztői indokolás

A rendelet megalkotásának indoka a helyi jelentőségű védett természeti emlékek és természeti területek korábbi védettségének helyreállítása, valamint a védettség bővítése új emlék / terület bevonásával.

**A helyi jelentőségű védett természeti területek és emlékek
természetvédelmi kezelési terve**

Természeti emlékek

Természetvédelmi gyakorlati célkitűzések

- Az **Árpádfa** mint idős kocsányos tölgy (*Quercus robur*), megőrzése, fennmaradásának biztosítása, valamint a hozzá kötődő állatvilág megóvása.
- A **Hédervári feketefenyő** (*Pinus nigra*) mint botanikai érték megőrzése, fennmaradásának biztosítása, valamint a fához kötődő állatvilág megóvása.
- A **Kont emlékhely** és az eredetileg védetté nyilvánított nyárfa helyére ültetett fehér nyár (*Populus alba*) mint botanikai érték megőrzése, fennmaradásának biztosítása, valamint a facsoport őshonos fafajú egyedeinek kímélete.
- A **Hársfa utcai fasor** (*Tilia cordata*) fafajú egyedeinek megőrzése, fennmaradásának biztosítása.

Természetvédelmi stratégiák

- A fák megfelelő, és rendszeres ápolással történő megőrzése.
- Az elpusztult fák kivágása és pótlása, beleértve a korábban kivágott és nem pótoltt példányokat is.
- A fasorokba spontán betelepedett fák és cserjék rendszeres eltávolítása.
- A fasorok mellett található mezsgyék kezelése.

Természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

- Bárminemű beépítés tilos, ami az érintett objektumot veszélyezteti, a tájképi karakterét megváltoztatja.
- Az egyes fák állapotának vizsgálatát ötévente, szükség esetén gyakrabban el kell végezni.
- A fák kezelését vegetációs időszakon kívül, a madár- és denevérfajok fészkelési és utódnevelési, valamint a denevérek telelési időszakán kívül (szeptember 1. - november 1. között) kell elvégezni.
- A menthetetlen, kivágott fák helyén a pótlást azonos fafajú csemetével legkésőbb egy éven belül el kell végezni.
- Az egyes fák 10 méteres körzetében, a gyökérzet védelme miatt nem végezhető olyan földmunka (pl. árok ásása, alapozás stb.), amely a fák gyökérzetét érintheti.
- Az állékonyságot biztosító rögzítéseken kívül tilos a törzshöz és az ágakhoz rögzíteni azokat károsító elemeket (pl. hinta, mászóka stb.).
- A fák környezetében található vezetékek tulajdonosainak / üzemeltetőinek, és az Önkormányzatnak 5 éven belül meg kell vizsgálni a vezetékek föld alá helyezésének lehetőségét, és gondoskodni arról, hogy a vezetékek ne veszélyeztessék a védett egyedeket.
- A természeti emlékek és környezetük szabadon látogatható, korlátozás nem szükséges.

Természeti területek

Hédervári kastélypark TT

1. Természetvédelmi gyakorlati célkitűzések

- A biológiai, tájképi és kultúrtörténeti jelentőségű park fennmaradásának biztosítása.
- A park idős fáinak védelme, a megmaradásukhoz, egészségi állapotuk javításához szükséges feltételek biztosítása.
- A biológiai sokféleség és a védett növény- és állatfajok életfeltételeinek biztosítása, különös tekintettel a madarak fészkelésére, táplálkozására.
- A közművelődés, ismeretterjesztés, a szabadidő természetes környezetben történő kulturált eltöltésének elősegítése.

2. Természetvédelmi stratégiák

- Az idős és beteg fák egészségi állapotának javítása rendszeres ápolással.
- Az erdő felújulása érdekében a természetesen megjelenő őshonos újulat kímélete.
- Őshonos fajokból álló, vegyes korú és szerkezetű, cserjékben gazdagabb állományrészek kialakítása.
- Természetes úton keletkező holtfa visszahagyása (álló- és fekvő holtfa) az erdőlakó denevérek, odúlakó madarak és a holtfához kötődő xilofág rovarok érdekében.
- A kastélypark kulturális, oktatás-nevelési, rekreációs funkciójának támogatása, természetvédelmi célú bemutatást szolgáló infrastruktúra kiépítésével.

3. Természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

3.1. Művelési ághoz nem köthető természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

3.1.1. Fajok védelme

- A beavatkozásokat (fakivágás, ágnyesés) vegetációs időszakon kívül, de a denevér betelepítés és az énekesmadarak költési időszaka előtt (szeptember 1. - november 1. között) kell elvégezni.
- A kitermelt faanyagot helyben kell hagyni, mivel a park egyik értékét a holtfákhoz kötődő gerinces és gerinctelen fauna adja.
- A védett kikeleti hóvirág (*Galanthus nivalis*) és ligeti csillagvirág (*Scilla vindobonensis*) előfordulási helyein a fajok virágzási és termésérlelési időszakában február 1. - május 31. között tilos a talajbolygatással járó munkavégzés.

3.1.2. Látogatás

- A terület szabadon látogatható.
- A fenntartó beavatkozások idején és balesetveszély esetén a természetvédelmi hatóság időszakos látogatási korlátozást rendelhet el.

3.1.3. Közlekedés, oktatás és bemutatás

- Az objektum gyalogosan és gépjárművel is megközelíthető a meglévő úthálózat használatával.

3.1.4. Terület- és földhasználat

- A területen vadgazdálkodási létesítmény nem helyezhető el.
- A területen a burkolt és beépített felületek kiterjedése nem növekedhet.

3.1.5. Táj- és kultúrtörténeti értékek

- A terület jelenlegi tájképi karakterét meg kell őrizni, a kultúrtörténeti értékek, objektumok megmaradásáért minden szükséges intézkedést meg kell tenni.

3.2. Művelési ághoz köthető természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

Erdők kezelése

- Gondoskodni kell a faegyedek rendszeres ápolásáról, szükség szerint a nyesésről, a száraz, korhadt, balesetveszélyes ágak eltávolításáról, egészségügyi célú termelésekről.
- Az elpusztult faegyedek csak az odú- és korhadéklakó fajok életfeltételeinek biztosítása mellett, a jegyző mint természetvédelmi hatóság által meghatározott mértékben távolíthatók el a területről.
- Az elpusztult exóta faegyedeket hasonló exóta parkfa- vagy cserjefajjal kell pótolni.
- Természetes úton keletkező holtfa visszahagyása (álló- és fekvő holtfa) az erdőlakó denevérek, odúlakó madarak és a holtfához kötődő xilofág rovarok érdekében.
- Madár- és denevérodúk kihelyezésével, gondozásával, az odvas fák védelmével biztosítani kell e fajok életfeltételeinek javítását.
- A megjelenő őshonos újulat, őshonos cserjék kímélete a ligeterdő fennmaradása, megújulása érdekében.
- A fapótlások vad elleni védelmét biztosítani kell.
- A meglévő közművek karbantartása és cseréje során kiemelt figyelmet kell fordítani a gyökérzet megóvására.
- Az állékonyságot biztosító rögzítéseken kívül tilos a törzshöz és az ágakhoz rögzíteni azokat károsító elemeket (pl. hinta, mászóka stb.).
- A tervezési terület a jelenlegitől eltérő területfelhasználási egységbe nem sorolható.
- A területen minden ipari és bányászati tevékenység tilos.
- A meglévő infrastruktúra és közműhálózat karbantartása során az eredeti állapotot minden esetben helyre kell állítani.
- Az idegenhonos, inváziós növényfajokat (császárfű, mirigyes bálványfa, zöld juhar, amerikai kőris) folyamatosan vissza kell szorítani a teljes területen.
- A területen növényvédőszer csak a fák egyedi védelme, vagy az idegenhonos növények visszaszorítása érdekében szabad használni.
- Az intenzíven terjedő növényfajok ellen vegyszer az előírások mellett használható:
 - Az ellenőrizhetőség biztosítása érdekében a vegyszerbe minden esetben színezőanyag keverése.
 - Javasolt alkalmazási idő: lágyszárú: május-június, fás szárú: augusztus-szeptember.
 - Alkalmazás – a fás szárú fajok visszaszorítása érdekében – kéregre kenéssel, tuskóecseteléssel, fainjektálással.
 - Az alkalmazható szerek lehetőleg szelektív, gyorsan felszívódó hatóanyagúak, legyenek, melyek levélen vagy kambiumon keresztül felszívódnak, és a növény sarjadásmentes irtását biztosítják.
- A park növénykataszterét fel kell újítani, majd azt követően gondoskodni kell folyamatos naprakészen tartásáról.

Ek

Jh

Gyepek kezelése

Korlátozott mezőgazdasági műveletek:

- A gyepek felülvetése tilos, kivéve a fajgazdaságságot növelő, a termőhelyre jellemző növényfajok engedéllyel történő vetését.
- A gyepek tárcsázása, kiszántása tilos.
- A területen depónia, széna és szalmakazlak nem helyezhetők el.

Kaszálásra vonatkozó előírások:

- A felnyíló foltokat (nyiladékokat) továbbra is kaszálni kell évente legalább egy alkalommal.
- Kaszálás, szárazítás esetén min. 5 cm-es fűtarló biztosítása szükséges.
- A kaszálás során legalább 10% kaszátlan területet kell meghagyni. A kaszátlan területet évente más helyen kell kialakítani. Lágyszárú idegenhonos fajjal borított területen tilos kaszátlanul hagyott területeket kialakítani!
- A szénát a kaszálást követő 2 héten belül össze kell gyűjteni és el kell szállítani a területről.

Boldogasszony kápolna előtti park TT

1. Természetvédelmi gyakorlati célkitűzések

- A biológiai, tájképi és kultúrtörténeti jelentőségű park fennmaradásának biztosítása.
- A park idős fáinak védelme, a megmaradásukhoz, egészségi állapotuk javításához szükséges feltételek biztosítása.
- A biológiai sokféleség és a védett növény- és állatfajok életfeltételeinek biztosítása, különös tekintettel a madarak fészkelésére, táplálkozására.
- A közművelődés, ismeretterjesztés, a szabadidő természetes környezetben történő kulturált eltöltésének elősegítése.

2. Természetvédelmi stratégiák

- Az idős és beteg fák egészségi állapotának javítása rendszeres ápolással.
- A park kulturális, oktatás-nevelési, rekreációs funkciójának támogatása, természetvédelmi célú bemutatást szolgáló infrastruktúra kiépítésével.

3. Természetvédelmi kezelési módok korlátozások és tilalmak

3.1. Művelési ághoz nem köthető természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

3.1.1. Fajok védelme

- A beavatkozásokat (fakivágás, ágnyesés) vegetációs időszakon kívül, de a denevér betelelés és az énekesmadarak költési időszaka előtt (szeptember 1. - november 1. között) kell elvégezni.

3.1.2. Látogatás

- A terület szabadon látogatható, ennek korlátozása nem szükséges.

3.1.3. Közlekedés, oktatás és bemutatás

- Az objektum gyalogosan közelíthető meg.

J. h.
E. o.

3.1.4. Terület- és földhasználat

- Bármilyen beépítés tilos, ami az érintett objektumot veszélyezteti, a tájképi karakterét megváltoztatja.
- A meglévő közművek karbantartása és cseréje során kiemelt figyelmet kell fordítani a gyökérzet megóvására.
- Az állékonyságot biztosító rögzítéseken kívül tilos a törzshöz és az ágakhoz rögzíteni azokat károsító elemeket (pl. hinta, mászóka stb.).

3.1.5. Táj- és kultúrtörténeti értékek

- A terület jelenlegi tájképi karakterét meg kell őrizni, a kultúrtörténeti értékek, objektumok megmaradásáért minden szükséges intézkedést meg kell tenni.

Lovaglópálya TT

1. Természetvédelmi gyakorlati célkitűzések

- A gyepek és életközösségének megőrzése.
- A vadgesztenye (*Aesculus hippocastanum*), feketefenyő (*Pinus nigra*) és kislevelű hárs (*Tilia cordata*) alkotta fasorok fennmaradásának biztosítása.
- A fasor idős fáihoz kötődő állatvilág megőrzése.
- A keményfás ligeterdő származék karakterfajainak – magyar kőris (*Fraxinus angustifolia* subsp. *pannonica*) és kocsányos tölgy (*Quercus robur*) – fenntartása.
- A természetvédelmi célú bemutatás elősegítése.

2. Természetvédelmi stratégiák

- A gyepek fenntartása rendszeres kaszálással.
- A fasor meglévő vadgesztenye, feketefenyő és kislevelű hárs egyedeinek megfelelő, és rendszeres ápolással történő megőrzése.
- Az erdő felújulása érdekében a természetesen megjelenő őshonos újulat kímélete. Őshonos fafajokból álló, vegyes korú és szerkezetű, cserjékben gazdagabb állományrészek kialakítása. Természetes úton keletkező holtfa visszahagyása (álló- és fekvő holtfa) az erdőlakó denevérek, odúlakó madarak és a holtfához kötődő xilofág rovarok érdekében.

3. Természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

3.1. Művelési ághoz nem köthető természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

3.1.1. Fajok védelme

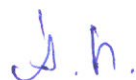
- A beavatkozásokat (fakivágás, ágnyesés) vegetációs időszakon kívül, de a denevér betelelés és az énekesmadarak költési időszaka előtt (szeptember 1. - november 1. között) kell elvégezni.

3.1.2. Látogatás

- A terület szabadon látogatható, ennek korlátozása nem szükséges.

3.1.3. Közlekedés, oktatás és bemutatás

- Az objektum gyalogosan és – csak a munkavégzéshez szükséges mértékben – gépjárművel is megközelíthető. Ez alól kivételt képez a mozgásában korlátozott személy szállítása.

3.1.4. Terület- és földhasználat

- A területen vadgazdálkodási létesítmény nem helyezhető el.
- A fapótlások vad elleni védelmét biztosítani kell.
- A tervezési terület a jelenlegitől eltérő területfelhasználási egységbe nem sorolható.
- A területen minden ipari és bányászati tevékenység tilos.
- A meglévő infrastruktúra és közműhálózat karbantartása során az eredeti állapotot minden esetben helyre kell állítani.
- A területen növényvédő szert és irtószereket csak a fák egyedi védelme érdekében szabad használni.

3.1.5. Táj- és kultúrtörténeti értékek

- A terület jelenlegi tájképi karakterét meg kell őrizni, a kultúrtörténeti értékek, objektumok megmaradásáért minden szükséges intézkedést meg kell tenni.

Vadgesztenyesor kezelése

- A fák egészségi állapotának vizsgálatát ötévente, szükség esetén gyakrabban, el kell végezni.
- A meglévő közművek karbantartása és cseréje során kiemelt figyelmet kell fordítani a gyökérzet megóvására.
- Az állékonyságot biztosító rögzítéseken kívül tilos a törzshöz és az ágakhoz rögzíteni azokat károsító elemeket (pl. hinta, mászóka stb.).
- A fák min. 30 méteres környezetében növényvédő szerek (kivéve a fa érdekében végzett növényvédelmi kezelés) használata tilos!

3.2. Művelési ághoz köthető természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

3.2.1. Gyepek kezelése

- Natura 2000 gyepterületekre vonatkozó előírások betartása.

3.2.2. Erdők kezelése

- Üzemtervnek megfelelő művelés folytatása.
- Természetes úton keletkező holtfa visszahagyása (álló- és fekvő holtfa) az erdőlakó denevérek, odúlakó madarak és a holtfához kötődő xilofág rovarok érdekében.
- A keményfás ligeterdőkre jellemző karakterfajok: magyar kőris (*Fraxinus angustifolia subsp. pannonica*) és kocsányos tölgy (*Quercus robur*) megőrzése.
- A megjelenő őshonos újulat kímélete.
- Hosszú távon őshonos fafajokból álló, vegyes korú és szerkezetű állomány kialakítása.

J. h.

Ea

A helyi jelentőségű védett természeti területek és emlékek áttekintő térképe

Eel J.S

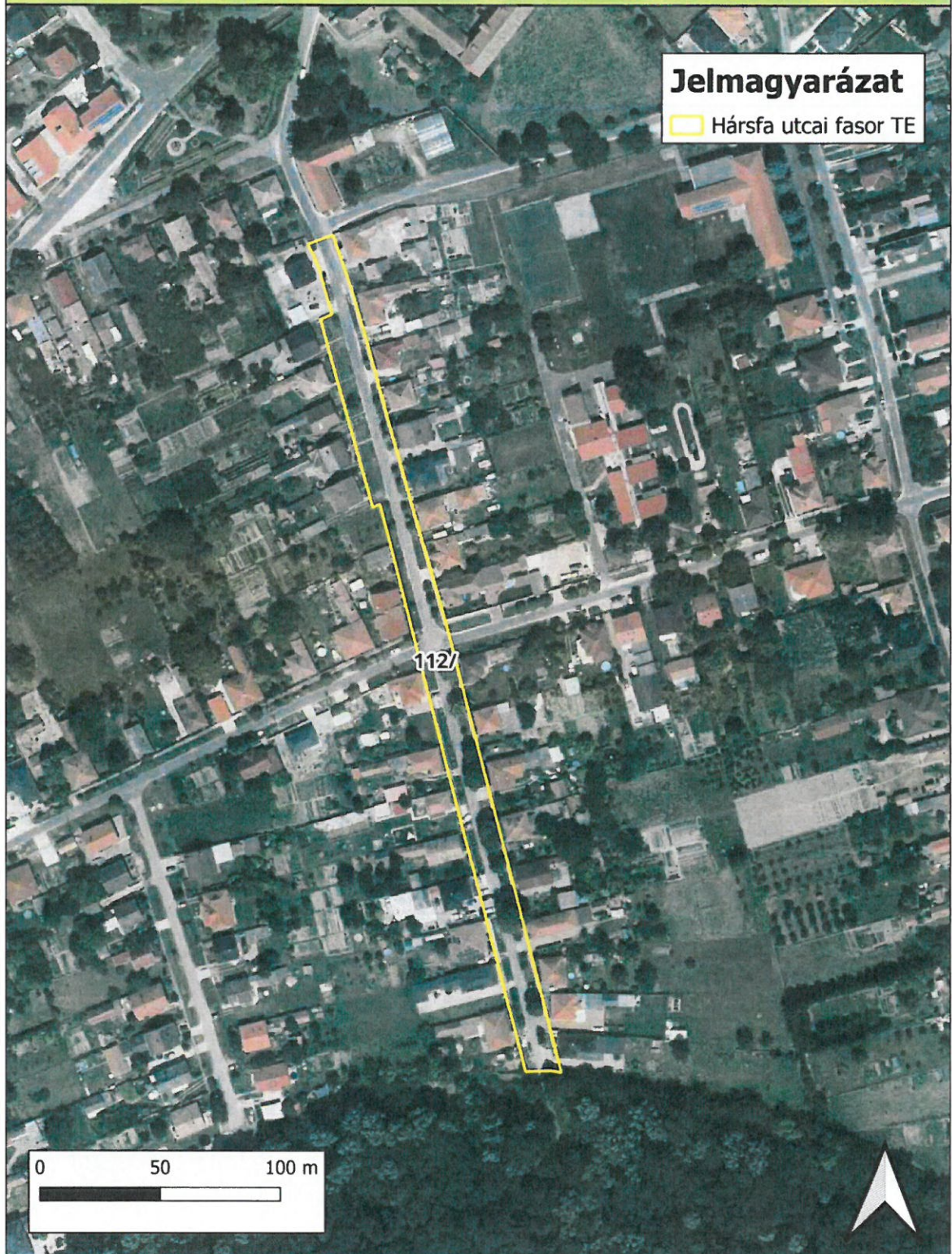
Hédervári feketefenyő TE

Kont emlékhely TE

Hársfa utcai fasor TE

Hédervári kastélypark TT

Jelmagyarázat

 Hédervári kastélypark TT

Boldogasszony kápolna előtti park TT

Jelmagyarázat

 Boldogasszony kápolna előtti park TT

Lovaglópálya TT

Jelmagyarázat

 Lovaglópálya TT

Handwritten signature

